ΙΟΥΣΤΙΝΙΑ=
ΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΟΜΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ,

καὶ

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ

νεαρὰ .Α. περὶ κληρονόμων

καὶ τοῦ φαλκιδίου.

Don Pedro de Ledesma

IVSTINIANI

Sacratiſſimi Principis Leges de Re Ruſtica,
Interprete & Scholiaſte Franciſco
Balduino Atrebatio
Iuriſconſ.

Item,

EIVSDEM IVSTINIANI

Nouella Conſtitutio prima de Hæredibus,
& Lege Falcidia, cum Latina inter-
pretatione & ſcholijs
eiuſdem
Franciſci Balduini,
Multis locis nunc primum per eundẽ reſtitutis.

LOVANII
Apud Rutgerum Reſcium
Anno. 1542.
Men. Feb.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
SALAMANCA

tumultuarie confectas edere, cōfiſus ſcrupuloſam L. ſi ſeruus ne-
(vt inqt noſter Martianus) inquiſitionē te nō fa titus. ff. de le-
cturū, pręſertim graui illo ſponſore ac precatore gat. pri.
D. Iacobo de Rebreuiettes primario inter diſer-
tiſſimos cauſarū patronos in curia cui pręſides,
aduocato, Cuius iudicio, vt nihil non tribuis, ita
ego autoritati nō poſſum nō morē gerere, aut pa
trocinio diffidere. Eſt enim ille mihi parentis lo-
co datus, quē oī officio demerear, & in luce fo-
rēſi imiter, fortaſſis eo exemplo, quo apud Roma
nos olim ſolebat (vt teſtis eſt Tacitus) iuuenis, q
foro & eloquentię parabatur, refertus honeſtis ſtu
diis deduci a parente ad eū oratorē, q principē lo
cū in ciuitate tenebat, vt eū ſectaretur, audiret, et
imitaretur. Eo itaq; autore nihil nō audendū pu
taui, & pudorē, q̄ alioquin facile ſuffundor, eaten⁹
abſterſi, vt verecūde auderem, ruſticū tibi mun⁹,
tenue ſcilicet ingenioli nr̄i ſpecimen, et præcocē
puerilis ſtudii fructū qualēcumq; offerre, præci-
piti fortaſſis temeritate, bono certe affectu, cuius
conatū, etiā ſi deſtituat̄ ſucceſſu (quæ tua eſt ęq-
tas) boni conſules, benigne reputās, quātulę ſint
infirmæ noſtre ætatis vires, quas porro etiā debi
litauit iniqor anguſtioris tēporis clepſydra, qua
vrgente, quaſi in ipſo noſtri reditus procinctu co
acti ſumus, hoc quicqd eſt libelli cōcinnare, nō v-
tar lōgiori excuſatiōe. Si peccauit hęc ętas, excu-
ſet id naturalis ei⁹ fauor, & vt in delictis excuſa-
tionē oīno non mereatur, ſolet tn̄ iudicem ad mi
ſericordiā & humaniorem ſententiā flectere, vel L. auxiliū. §.
nr̄o Vlpiano teſte, pręſertim in his quę ſpeciē ha in delictis. ff.
a ii bēt de minorib.

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑ-
ΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΟΜΟΙ
ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ.

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑ-

ΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΟΜΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ.

Περὶ γεωργικῶν. ΤΙΤΛ. Α.

1. Χρὴ τὸν γεωργὸν, ἐργαζόμενον τὸν ἴδιον ἀγρὸν, εἶναι δίκαιον, καὶ μὴ παρορίζειν αὔλακας τοῦ πλησίον. Ἐὰν δέ τις παρορίζων παρορίσῃ, καὶ κολοβώσῃ μερίδα τοῦ ἔγγιστα αὐτοῦ, εἰ μὲν ἐν νεατοῦ τοῦτο πεποίηκεν, ἀπόλλυ τὴν νέωσιν αὐτοῦ, εἰ δὲ καὶ ἐν σπόρῳ ταύτην τὴν παρορίσιαν ἐποιήσατο, ἀπόλλυ καὶ τὸν σπόρον ἐπὶ τὴν γεωργίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπικαρπίαν ὁ παρορίσας γεωργός.

2. Ἐάν τις γεωργὸς ἄνευ εἰδήσεως τοῦ κυρίου τῆς χώρας, εἰσελθὼν, ἐν αὐτῇ νεάσῃ ἢ σπείρῃ, μὴ λαμβανέτω, μήτε ὑπὲρ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, μήτε ὑπὲρ τῆς νεάσεως, μήτε ἐπικαρπίαν ὑπὲρ τοῦ σπόρου. ἀλλ᾽ οὐδὲ τὸν κόκκον τὸν καταβληθέντα.

3. Ἐὰν συμφωνήσωσι δύο γεωργοὶ μετ᾽ ἀλλήλων καταλλάξαι χώρας πρὸ καιροῦ τοῦ σπεῖραι, καὶ διαστρέψῃ τὸ ἓν μέρος. εἰ μὲν ὁ κόκκος κατεβλήθη, μὴ διαστρέφωσιν. εἰ δὲ ὁ διαστρέφων οὐκ ἐνέασεν, ὁ δὲ ἕτερος ἐνέασεν, νεάσει καὶ ὁ διαστρέφων, καὶ διαστρεφέτω.

4. Ἐὰν συμφωνήσωσι δύο γεωργοὶ μετ᾽ ἀλλήλων καταλλάξαι χώρας, ἀναμεταξὺ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων,

καὶ

IVSTINIANI
SACRATISSIMI PRIN-
cipis Leges de re ruſtica, Inter-
prete Franciſco Balduino
Atrebatio Iuriſconſ.

De Agricolis, Titulus Primus.

1. Agricolã ſuos excolentẽ fundos oportet iuſtũ eſſe, ac ſedulo circũſpicere, ne vicinorũ fines ſulcorũ tranſiliat. ſi enim eos trãſilierit attriueritq́;, aut ĩteruerterit ex agro ꝓximo partẽ aliquã, ſi quidẽ id arãdo fecerit, hãc ſuã alieni culturã deperdito. ſin ſerendo id fecerit, & cultura, et ſemẽte, & fructibus mulctator.

2. Si quis agricola alienũ fundũ inſcio dño ĩgreſſus, eũ vel exarauerit, vel cõſeuerit, nihil cõſequitor vel operę ſuę, vel culturæ, ſiue nouatiõis noĩe, nec itẽ vllũ ꝑcipito fructũ ſuę ſemẽtis ergo, atq́; adeo nec ſparſum ſuũ ſemẽ.

3. Si duo agricolę de ꝑmutatiõe agrorũ añ ſatiõis tꝑs cõuenerint, & alter deinde a ꝑmutatiõis placito reſilire moliat̃, ſi quidẽ iã ſatio facta fuerit, integrũ nõ eſto reſilire, alioquin integrũ eſto, ſi modo qui vult reſilire tantũdem præſtiterit culturæ, quantũ alter.

4. Si paciſcantur duo agricolę inter ſeſe ꝑmutare ſuos agros pręſentibus duobus aut

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑ-
ΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΕΑΡΑ. Α. ΠΕΡΙ
κληρονόμων καὶ τοῦ
φαλκιδίου.

IUSTINIANI SACRATISSIMI
Principis Nouella Constitutio prima, de Heredibus & Falcidia.

Cum Latina interpretatione & Scholijs.

Hæc Luteciæ Pariſiorum commentabatur Franciſcus Balduinus Atrebatius. Anno ætatis ſuæ uigeſimo, a Chriſto uero nato milleſimo quingenteſimo quadrageſimo, interea dum ætas maturior maiori alicui commentationi par fiat.